

آخی یادش به خیر کوچکتر که بودیم وقتی در فرمهای مدرسه باید سطح تحصیلات پدر و مادر را می نوشتیم چقدر کلاس داشت که سطح تحصیلات بالا باشه، اصلا تحصیل کردهها چه ارج و قربی داشتند.

۹

از دانشجویان دکتری چه خبر!؟

شب یلدا یا شب چله بلندترین شب سال در نیم کره شمالی زمین است. این شب به زمان بین غروب آفتاب از ۳۰ آذر (آخرین روز پاییز) تا طلوع آفتاب در اول ماه دی (نخستین روز زمستان) اطلاق می شود. ایرانیان و بسیاری از دیگر اقوام شب یلدا را جشن می گیرند.

۵

شب یلدا قدیم

چشمه در گفتگویی با نگهبان خوشی پر خوره و پراترژوی دانشگاه

۲ سخنرانی برگزیدگان دومین دوره جایزه مصطفی (ص) در دانشگاه تربیت مدرس

۳ آدرس غلط و کژنمایی در ارتباط با روز دانشجو و جنبش های دانشجویی

۴ واماندگی فرهنگی در تحول تکنولوژی

۶ دانشجو در افق دانش، آرمان و عدالت

۷ قانون اساسی و فلسفه آن

۸ بُعد ...

۱۰ پسرک فلافل فروش

۱۱ محققان دانشکده کشاورزی به دنبال مرغ های داروساز!

اخلاق در همه ی زمینه ها به رفتار و کردار فرد بستگی دارد

صفحه ۱۲

رئیس دانشگاه در پیامی فرا رسیدن روز دانشجو را به دانشجویان دانشگاه تبریک گفت

متن پیام دکتر احمدی به این شرح است:

۱۶ آذر نشان پایمردی و ایستادگی دانشجوی مسلمان در برابر نظام سلطه است. این روز یادآور فریادهای آتشین و کوبنده دانشجویانی است که با شهادت خود در سال ۱۳۳۲، مخالفت آشکار خویش را با رژیم پهلوی اعلام نموده و سینه خود را در برابر تیرهای استعماری دشمن سپر کردند و در گذر زمان فریاد ضد استکباری ملت ایران را به گوش جهانیان رسانده اند. به روان پاک سه شهید راه ایستادگی و آزادگی که خون پاکشان بر زمین دانشگاه ریخت و آزادگی و مردانگی از آن رویید درود می فرستیم.

جامعه دانشگاهی ما در پرتو مشعل پرفروغ شانزدهم آذر، در اندیشه پیمودن راهی است که به آینده ای

روشن منتهی خواهد شد؛ آینده ای که سرشار از عشق و امید، خردورزی، آزادی و کرامت انسانی، وحدت و همدلی و هم افزایی برای رسیدن به قله های علم و دانش و سربلندی اسلام و ایران عزیز است. اینجانب ضمن تبریک فرارسیدن هفته وحدت و ولادت پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله) و امام جعفر صادق (علیه السلام)، ۱۶ آذرماه را به عنوان نماد آزادگی و استکبارستیزی دانشجوی مسلمان گرامی داشته و از خداوند منان برای دانشجویان و دانشگاهیان عزیز عزت، سربلندی و سلامتی خواستارم.

شکست داعش در منطقه و تلاش آمریکا برای جبران آن

هم انتقال سفارت آمریکا به شهر قدس شریف و زمینه سازی برای تبدیل این مکان مقدس به پایتخت اسرائیل.

ایشان در ادامه با اشاره به نکاتی در این خصوص گفت: گویا قرار بر این است این منطقه همیشه در التهاب و بی قراری باشد. این قرار هم از سوی صهیونیسم جهانی و سردمداران آمریکا مقرر شده است. صهیونیسم می پندارد این بی قراری و التهاب و نا آرامی منطقه می تواند به اسرائیل کمک کند تا در بحبوحه آشوب بهتر بتواند بقای خود را تضمین کند؛ ضمن فروش سلاح های خود جریان مبارزه با اسرائیل را با فرسایشی کردن، در نهایت به زعم خود به بی رغبتی، سستی و بی تفاوتی از سوی جهان اسلام سوق دهد.

حجت الاسلام والمسلمین فلاح رفیع خاطر نشان کرد: قدس که بیت المقدس را در بر دارد مکانی مقدس برای همه مسلمانان است، اصل دعوی مسلمانان با اسرائیل غاصب و صهیونیسم بین المللی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر علی فلاح رفیع مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه تربیت مدرس طی سخنرانی در جمع دانشگاهیان ضمن اشاره به تصمیم رئیس جمهور آمریکا مبنی بر انتقال سفارتخانه خود به شهر قدس گفت: این روزها جهان اسلام با توطئه ای جدید مواجه شده است. این توطئه نیز همچون توطئه های دیگر از سوی آمریکا و سردمداران آن صورت می گیرد. یک روز فتنه ی طالبان و طالبانیسم، یک روز داعش و امروز

حضور دانشگاه تربیت مدرس در هجدهمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری و فن بازار

اسرائیل است، اسرائیلی که امروز با شکست داعش از یک سو و ایستادگی محور مقاومت در لبنان و فلسطین از سوی دیگر به شدت در موضع ضعف قرار گرفته است. آمریکا با شکست داعش متوجه این خطر شده است و بالعین می بیند که داعش با پشتیبانی های نظامی و مالی و فکری همه جانبه از سوی آنان نتوانست مقاومت کند. آمریکا خوب می داند که برای ایران شکست اسرائیل چندان کار سختی نیست و با این کار قصد تقویت اسرائیل را در برابر جهان اسلام دارد.

استاد فلسفه دانشگاه تربیت مدرس در ادامه سخنان خود بیان داشت: امید است که به یاری خدای متعال این اقدام آمریکا خود زمینه ساز شکست هرچه زودتر اسرائیل باشد. "عدو شود سبب خیر گر خدا خواهد" و این حرکت ان شاء الله نابودی اسرائیل را جلو خواهد انداخت؛ همان چیزی که مقام معظم رهبری تحقق آن را در دهه های آینده پیش بینی کردند. برخلاف خواست آمریکا این کار می تواند سقوط اسرائیل و صهیونیسم را در منطقه تسریع ببخشد.

ابتدا بر سر همین مکان است. این کار آمریکا یعنی از رو بستن شمشیر و بی حرمتی به مقدسات مسلمانان.

مسئول نهاد رهبری دانشگاه افزود: نکته دیگری که باید به آن دقت کرد این است که این کار به زعم راه اندازان آن، تحریک مسلمانان را همراه دارد و اساسا یک هدف مهم تحریک فلسطینیان و به واکنش واداشتن آنهاست و در نتیجه ورود عملی به صحنه نزاع و مقابله و درگیری است. با این کار آنان می توانند عملا در صحنه مبارزه وارد شوند و به بهانه به عهده گرفتن امنیت سفارتخانه و احیاناً با گرفتن قطعنامه از سازمان ملل خود به طور آشکارا به صحنه مبارزه وارد شوند.

فلاح رفیع گفت: واقعیت دیگری که در این خصوص باید مدنظر قرار داد این است که آمریکا تصور می کند این کار موجب استحکام هرچه بیشتر پایه های

سخنرانی برگزیدگان دومین دوره جایزه مصطفی (ص) در دانشگاه تربیت مدرس

تربیت مدرس، فرصت مغتنمی برای دانشجویان است. امیدوارم دانشجویان جوان با تلاش، کوشش و پشتکار، کار گروهی، آگاهی جمعی و ایمان به خداوند متعال با سرلوحه قرار دادن دانشمندان برتر اسلامی، جبهه های بزرگ علمی و افق های روشن تری را فراروی بشریت باز کنند.

در ادامه دکتر دوایی معاون فناوری و نوآوری وزیر ارتباطات، از برگزاری جایزه مصطفی (ص) به عنوان فرصتی برای بازاندیشی حوزه پژوهش و فناوری در صنعت ICT و شرکت های دانش بنیان نام برد و گفت: پژوهش موفق به پژوهشی گفته می شود که از اثربخشی آکادمیک، اثربخشی تجاری و اقتصادی و در نهایت اثربخشی اجتماعی و انسانی برخوردار باشد. هر وقت این زنجیره از ابتدا تا انتها پیش رفت می توان گفت که یک پژوهش اثربخشی مطلوب را داشته است.

وی افزود: این دو دانشمند برنده جایزه مصطفی (ص)، نمونه های برجسته ای از محققینی هستند که یک پژوهش اصیل دانشگاهی را تا انتها پیش برده و با نوآوری در تئوری ها، توانسته اند در سرویس های ICT اثربخشی داشته باشند.

معاون فناوری و نوآوری وزیر ارتباطات تصریح کرد: چرخه اثربخشی در حوزه صنعت ICT بسیار طولانی تر است. در این حوزه تیم های مهندسی که در بازار فعالیت می کنند در موارد چالشی، پاسخ های خود را از تیم های پژوهشی اصیل دانشگاهی می گیرند. در حوزه ICT از گذشته یک جریان پژوهشی ماندگار و اصیل به حرکت درآمده که مشکلات صنعت این حوزه را بنا بر نیاز رفع و حل می کند اما همواره به تیم های پژوهشی دانشگاهی نیازمندیم. در بخش دیگری از این مراسم دکتر نیکوفر قائم مقام مدیر عامل شرکت همراه اول به توسعه همکاری های علمی - پژوهشی به عنوان یکی از اهداف راهبردی این شرکت اشاره کرد و گفت: توسعه همکاری های دانشگاهی در حوزه ICT مورد توجه همراه اول است و در این راستا اقدام به تقویت فعالیت های علمی خود با دانشکده برق و

مراسم سخنرانی برندگان دومین دوره جایزه مصطفی (ص) در حوزه ICT با حضور معاونین و مدیران وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، مسئولین شرکت همراه اول و دکتر احمدی رئیس دانشگاه تربیت مدرس یازدهم آذرماه در سالن اجتماعات شهید چمران برگزار شد.

در ابتدای این مراسم دکتر احمدی ضمن تبریک میلاد پیامبر اکرم (ص) به معرفی مختصری از دانشگاه پرداخت و گفت: امروز افتخار میزبانی دو دانشمند بزرگ جهان اسلام، مدیران وزارت ارتباطات و مسئولین شرکت همراه اول نصیب دانشگاه تربیت مدرس شد. امیدواریم که این دانشمندان مطرح جهانی الهام بخش جوانان و دانشجویان دانشگاه های کشور باشند.

وی افزود: در حال حاضر کشورمان به لحاظ رشد علمی شرایط استثنایی را طی می کند و از بعد انتشارات علمی، ایران از بالاترین سطح رشد در جهان برخوردار است. هر سال شاهد رشد حدود ۲۰ تا ۲۵ درصدی انتشارات معتبر علمی هستیم. اما در زمینه توسعه فناوری و رشد کسب و کار فناورانه و دانش بنیان، مسیر طولانی در پیش داریم و نیازمند کسب تجربیات جهانی و بهره مندی از ابتکارات نوین هستیم.

دکتر احمدی در پایان گفت: حضور برندگان جایزه مصطفی در دانشگاه

زیستی مدرس نیز از دیگر شرکت های وابسته به دانشگاه است که محصولات خود را در این نمایشگاه عرضه می کند. یکی دیگر از بخش های غرفه دانشگاه تربیت مدرس به حرف حساب پایان نامه اختصاص دارد. جشنواره حرف حساب پایان نامه که در سال های ۹۴، ۹۵ و ۹۶ برگزار گردیده است، ۳ سالگی خود را با ارائه ای اهداف و برنامه های خود در این ارائه ای اهداف به اطلاع عموم می رساند. حرف حساب پایان نامه که به همت معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه، انجمن های علمی دانشجویی، پارک علم و فناوری مدرس ... و با مشارکت وزارت علوم برگزار می گردد، روزانه نشست خبری با محوریت تولید و اشتغال ملی و توسعه نسل سوم و چهارم دانشگاهی را در غرفه دانشگاه برگزار می کند.

غرفه ای پارک علم و فناوری مدرس به عنوان بزرگترین پارک فناوری در کنار غرفه دانشگاه تربیت مدرس برپا می باشد. در این غرفه نیز طرح ها و ایده هایی به نمایش گذاشته شده است که برخی از آنها عبارتند از: سازه های گنبدی چوبی برای اولین بار در ایران، رباط آموزش زبان انگلیسی، دستگاه تولید آب دیونایزر (آب مقطر)، طراحی داخلی ساختمان چند مستاجر، تولید رنگ دانه های طبیعی با درجه ای خلوص بالا و ...

پارک علم و فناوری مدرس بزرگترین پارک علم و فناوری میزبان بیش از ۱۲۰ شرکت فناور در شهر تهران با ۳ پردیس در غرب، شرق و مرکز تهران و ۶ مرکز رشد تخصصی است که با هدف پذیرش ایده های فناورانه فعالیت می کند.

هجدهمین دوره نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن بازار کشور ۲۲ تا ۲۶ آذرماه جاری در محل دائمی نمایشگاه بین المللی تهران با حضور جمع زیادی از دانشگاه های دولتی و غیردولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، پژوهشگاه ها، پارک های علم و فناوری، مراکز رشد و شرکت های توانمند داخلی برپا می باشد.

دانشگاه تربیت مدرس در هجدهمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری کشور که با حضور جمع زیادی از دانشگاه های دولتی و غیردولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، پژوهشگاه ها، پارک های علم و فناوری، مراکز رشد و شرکت های توانمند داخلی برپا شده است، با ارائه طرح ها و ایده های فناورانه توجه بازدیدکنندگان را به خود جلب کرده است.

شرکت فناوری نانو دارو البرز از جمله شرکت های دانش بنیان وابسته به دانشگاه تربیت مدرس است که با ارائه ای روش نوین تولید مدل های مومی سبک در فرایند ریخته گیری دقیق پرهی توربین و همچنین با ارائه ای ترکیبات دارویی با منشاء گیاهی موثر در پیشگیری و درمان انواع سرطان و بیماری های تحلیل برنده ای عصبی نظیر الزایمر، پارکینسون و... در این نمایشگاه حضوری فعال دارد. آزمایشگاه حفاری مکانیزه بخش مهندسی معدن دانشگاه با ارائه ای دینامومتر سه مؤلفه ای و دستگاه برش سنگ کوچک مقیاس با کاربرد تعیین برش پذیری سنگ و دستگاه چال زن مینیاتوری و آزمایشگاه بخش مواد با ارائه ای دستگاه عملیات مکانیکی سطحی تدریجی در شرایط کنترل شده دمایی و دماهای فوق سرد با کاربردهایی نظیر تغییر فرکانس آسان با استفاده از تغییر ولتاژ، امکان تغییر در دامنه نوسان و دارا بودن ابزار اندازه گیری میزان انرژی و... در این نمایشگاه حضور دارد.

یکی دیگر از طرح های ارائه شده راکتور جداساز تماسی سانتریفیوژی به منظور تولید پیوسته بیودیزل خالص است که این پروژه در پژوهشکده انرژی های تجدیدپذیر دانشگاه و با سرپرستی دکتر برات قبادیان انجام شده است.

پژوهشکده فناوری اطلاعات دانشگاه نیز اقدام به طراحی و تولید گجت های پوشیدنی در حوزه سلامت الکترونیک با موضوع مدیریت استرس، پایشر خواب، نرم افزار شناسایی احساس، نرم افزار پردازش سیگنال کرده است. شرکت دانش بنیان فرآورده های مهار

کامپیوتر دانشگاه تربیت مدرس کرده ایم.

این مراسم با سخنرانی پروفسور محمدمبین شکرالهی استاد تمام دانشگاه پلی تکنیک فدرال سوئیس و مخترع کد ریپتور (پیشرفته ترین کد تصحیح خطای پیشرو FEC برای شبکه های دیتا در جهان) و پروفسور سامی ارول گلنبی استاد دانشگاه سلطنتی لندن و

مخترع شبکه های G (شبکه صف بندی) تممیم یافته یا شبکه گلنبی) پایان یافت.

گفتنی است اثر پروفسور شکرالهی در زمینه کدهای Raptor به خاطر تأثیر ماندگاری که بر بشریت دارد به عنوان اثر برگزیده جایزه مصطفی (ص) انتخاب شد.

اردوی زیارتی قم و جمکران به مناسبت روز دانشگاه، مهدویت و انتظار برگزار شد

مقدس شدند. پس از زیارت و انجام فریضه نماز ظهر و عصر، دانشجویان برای شرکت در گردهمایی بزرگ دانشجویان مهدی یاور، راهی مسجد مقدس جمکران شدند.

در این گردهمایی که بنا بر روال هر سال به مناسبت نهم ربیع الاول و سالروز آغاز امامت حضرت صاحب الزمان (عج) با حضور دانشجویان دانشگاه‌های کشور برگزار می‌گردد، ضمن پذیرایی ناهار و برپایی جشن و نمایش کلیپ، دانشجویان از سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین حاج آقای پناهیان و مداحی حاج سعید حدادیان بهره‌مند شدند.

همزمان با سالگرد آغاز امامت منجی عالم بشریت حضرت مهدی موعود (عجل الله تعالی فرج الشریف) و روز دانشگاه، مهدویت و انتظار، اردوی زیارتی قم-جمکران جهت شرکت در گردهمایی دانشجویان مهدی یاور در روز سه شنبه هفتم آذرماه برگزار گردید.

در این سفر معنوی که با استقبال دانشجویان مقاطع ارشد و دکتری دانشگاه تربیت مدرس همراه بود، دانشجویان پس از ورود به شهر مقدس قم، ابتدا جهت زیارت حرم مطهر حضرت معصومه (سلام الله علیها) راهی این مکان

آدرس غلط و کژنمایی در ارتباط با روز دانشجو و جنبش‌های دانشجویی

کرده و آن را به عرصه‌ای برای حمله به نظام مقدس جمهوری اسلامی بدل کنند. گو اینکه این ماجرا بعد از انقلاب رخ داده و جمهوری اسلامی دانشجویان را مورد حمله قرار داده است. حال آنکه کاملاً واضح است که واقعیت تاریخی چیزی غیر از این است. این عده همواره دوست داشته‌اند که ۱۶ آذر را به اپوزیسیون نظام تبدیل کنند و آدرس غلط به قشر دانشجویی القاء نمایند.

برخی نیز عامدانه و عالمانه، سعی می‌کنند با کج‌نمایی این روز را به صحنه اعتراض دانشجویی بر علیه نظام مقدس اسلامی تبدیل کنند. در حالی که اصل آنچه در ۱۶ آذر در صحنه دانشگاه به منصفه ظهور رسید به نحو کامل و بارز در جبهه‌گیری نظام اسلامی با استکبار جهانی در طول سال‌های بعد از انقلاب اسلامی تاکنون محقق شده و همچنان ادامه دارد. امروز نیز آمریکا و هم‌پیمانان او پنجاه‌درپنجاه انقلاب اسلامی انداخته و مبارزه واقعی

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر فلاح‌رفیعی مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری قبل از جلسه هفتگی تفسیر ضمن تبریک سالروز میلاد خاتم پیامبران حضرت محمد ابن عبدالله (صلی الله علیه و آله) و ولادت حضرت امام جعفر صادق (علیه‌السلام)، به تبیین تاریخچه روز ۱۶ آذر پرداخت و گفت: گرامیداشت ۱۶ آذر به عنوان روز دانشجو به دلیل اعتراض دانشجویان دانشگاه تهران به سفر ریچارد نیکسون معاون رئیس‌جمهور وقت آمریکا در سال ۱۳۳۲ و به شهادت رسیدن سه نفر از دانشجویان توسط رژیم شاهنشاهی پهلوی است. به همین دلیل این روز به عنوان سمبل استکبارستیزی، استقلال‌خواهی، عدالت‌جویی و حق‌طلبی نسل دانشجو شناخته می‌شود.

مسئول نهاد رهبری دانشگاه ادامه داد: برخی سعی داشتند و اکنون نیز تلاش می‌کنند که این واقعه تاریخی را تحریف

ساخت مدرسه در مناطق زلزله زده کرمانشاه با همکاری دانشگاهیان تربیت مدرس

مردمی است و به هیچ عنوان از اعتبارات و بودجه دانشگاه در آن هزینه نخواهد شد و قطعاً همه همکاران دانشگاهی در این کار خیر و خدایسندانه شرکت می‌نمایند تا بتوانیم در رفع مشکلاتی که برای هموطنان زلزله زده غرب کشور ایجاد شده است، مشارکتی داشته باشیم.

وی یادآور شد: دانشگاهیان تربیت مدرس به طرق مختلف کمک‌های خود را برای عزیزان زلزله زده ارسال نموده‌اند که اقدامات صورت گرفته در جهت رفع نیازهای کوتاه مدت آنان انجام شد ولی برای انجام اقدامات بلند مدت و اساسی‌تر، ساخت مدرسه در این منطقه مورد توجه قرار گرفته است که با بررسی اولیه هزینه ساخت یک مدرسه کوچک در یکی از روستاهای مناطق زلزله زده حداقل ۴۰۰ میلیون تومان برآورد شده است که قطعاً با همکاری و همدلی همه دانشگاهیان تربیت مدرس به زودی این کار صورت می‌گیرد.

دکتر محسن محمد زاده معاون پشتیبانی و منابع انسانی دانشگاه با اعلام این خبر افزود: طبق بخشنامه اعلام شده از سوی وزیر علوم به تمام دانشگاه‌ها مبنی بر ساخت و نوسازی مدارس مناطق زلزله زده غرب کشور، دانشگاه تربیت مدرس نیز در اقدامی انسان‌دوستانه داوطلب شده تا با همت اعضای هیئت علمی، اعضای غیر هیئت علمی و دانشجویان، عهده دار بازسازی و یا ساخت یکی از مدارس موجود در روستاهای زلزله زده غرب کشور شود و در این راستا اقدام به ایجاد یک حساب بانکی به نام دو نفر از همکاران دانشگاه نموده است و این اقدام با هماهنگی با ستاد مذکور که در وزارت علوم به همین منظور و با ریاست معاون اداری و مالی آن تشکیل شده، صورت خواهد گرفت.

وی تصریح کرد: این کار صرفاً اقدامی

همچنان با نظام استکباری آمریکا از سوی جمهوری اسلامی ادامه دارد. ما هرچه شهید قبل از انقلاب و پس از آن تا به امروز داشته‌ایم مگر چیزی غیر از همان راه استکبارستیزی بوده است واضح است که غیر از این نیست. در حقیقت آنچه در این میدان اتفاق می‌افتد ادامه همان مبارزات در صحنه جهانی با سیاست‌های مداخله‌جویانه آمریکاست. البته خوشبختانه با آگاهی اکثریت قشر دانشجو این ترفند راه به جایی نبرده و بعد از این نیز نخواهد برد. دکتر فلاح‌رفیعی در بخش دیگری از سخنان خود خاطرنشان ساخت: شایسته است در سالگرد این حماسه، رویکرد ضدآمریکایی و ضداستکباری آن بیشتر مورد توجه قرار بگیرد و واقعیات تاریخی بهتر و بیشتر مورد دقت قرار گیرد.

ایشان در پایان سخنان خود افزود: البته جنبش‌های دانشجویی در همه دنیا یک جنبش تأثیرگذار بوده است و در کشور ما هم اینگونه بوده و باید هر روز بالنده‌تر نیز باشد. این حق همواره برای هر فرد بویژه قشر دانشگاهی و دانشجویان محفوظ بوده است که در هر جا کج‌روی و ظلم و ستمی دیده شد اعتراض خود را اظهار کند؛ چرا که اساساً این واقعیت نشانه حیات، بیداری، پویایی و نشاط دانشگاه و دانشجو است. لکن این مطلب غیر از تحریف وقایع تاریخی است که بعضاً در موارد گوناگون و از جمله به شکل خیلی بارزتر در حماسه ۱۶ آذر و روز دانشجو از سوی عده‌ای رخ داد و همچنان اصرار بر آن وجود دارد.

ثبت نام بیست و یکمین دوره ازدواج دانشجویی آغاز شد

واجبین شرایط جهت ثبت نام به سایت رسمی ستاد ازدواج دانشجویی، وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها به آدرس <http://ezdevaj.nahad.ir> مراجعه نمایند و ضمن مطالعه‌ی شرایط مربوطه، جهت دریافت هدیه‌شان (که برگزاری جشن ازدواج دانشجویی در داخل دانشگاه و همچنین هدیه‌ی سفر رایگان به مشهد مقدس می‌باشد) اقدام نمایند.

تاریخ عقد مجاز جهت ثبت نام اولیه ۱۳۹۵/۰۷/۰۱ تا ۱۳۹۶/۱۰/۰۱ می‌باشد. در مواردی که هر دو زوج دانشجو هستند، فقط یکی از آنها به عنوان داوطلب اصلی ثبت نام نماید.

دانشجویان باید تا یک هفته بعد پس از ثبت نام، مدارک لازم را جهت تأیید به دفتر نهاد دانشگاه یا دفتر استانی مربوطه ارائه نمایند تا ثبت نام قطعی گردد.

اصل عقدنامه، اصل شناسنامه زوجین، کارت ملی زوجین و اصل کارت دانشجویی؛ مدارک لازم جهت تأیید ثبت نام زوجین می‌باشد. همچنین ویرایش اطلاعات ثبت نام شده توسط خود داوطلب و صرفاً قبل از تأیید ثبت نام مقدور می‌باشد. شایان ذکر است مهلت ثبت نام تا ۲۰ دی ماه ۱۳۹۶ می‌باشد.

واماندگی فرهنگی در تحول تکنولوژی

گفتاوش

علی خداوردی پور

دانشجوی کارشناسی ارشد
مهندسی معدن دانشگاه تربیت مدرس

لباس‌ها مهارت‌های فوق بشری را به انسان‌ها خواهند داد. در ۱۰ سال آینده، کتاب‌های درسی جای خود را به فناوری واقعیت مجازی خواهند داد. گوشی‌های هوشمند تا سال ۲۰۲۵ منسوخ خواهد شد. خودروهای خودران تا ۱۰ سال آینده در همه جا حضور خواهند داشت. تا ۲۰ سال آینده از فناوری چاپ سه‌بعدی برای ساخت خانه‌های بیشتری استفاده خواهد شد. ما تا سال ۲۰۴۵ می‌توانیم در یک دنیای مجازی ماتریس گونه زندگی کنیم. تا سال ۲۰۴۵، مردم به سایبورگ (ترکیبی از انسان و روبات) و با قابلیت‌های فوق بشری تبدیل خواهند شد. تا سال ۲۰۴۰ برای کنترل تنظیمات لوازم منزل تکنولوژی هوش مصنوعی در ۲۵ سال آینده برج‌های بلند و مرتفع عملکردی شبیه شهرهای کوچک خواهند داشت. تا سال ۲۰۵۰ به‌طور کامل انرژی مورد نیاز انسان‌ها از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین خواهد شد. در نهایت سامانه‌ی گردشگری فضایی تا سال ۲۰۵۰ ممکن برای ثروتمندان ممکن می‌شود.

در حالی که دنیا به‌سوی موج چهارم در حرکت است ما هنوز در تقابل موج دوم و سوم مانده‌ایم. خودروسازی، کارخانه‌های سیمان، صنعت نفت، معدن، کارخانه‌ها، بانکداری و... یکی پس از دیگری ورشکسته می‌شوند چون بسیاری از آن‌ها در تقابل با رقبای نسل چهارمی خود وامانده‌اند. مثلاً رسانه‌های نسل اول، در یک زمان و مکان مشخص یک برنامه عمومی یک طرفانه داشتند. رسانه‌های نسل دوم هر چند تعاملی‌تر هستند و در مکان و زمان‌های مشخص برنامه‌های متنوعی را در اختیار مخاطب قرار می‌دهند اما نمی‌توانند در مقابل رسانه‌ی نسل سوم که در هر زمانی برنامه‌های متنوعی در شبکه‌ها و کانال‌های تخصصی برای انواع اقشار جامعه ارائه می‌کنند، رقابت کنند. این در حالی است که با گسترش اینترنت، رسانه‌های نسل چهارم در هر زمان و مکان اطلاعات و برنامه‌های اختصاصی هر نوع سلیقه را در اختیارشان قرار می‌دهند و دیگر نمی‌توان با این رسانه‌های نسل دوم و سوم به مقابله با آن‌ها پرداخت. پس بعید نیست مسئولان، وامانده از وضعیت موجود اعلام می‌کنند، سرعت رشد تکنولوژی از سرعت فرهنگ‌سازی آن بیشتر شده است. اگر بحث دیرپوز تقابل سنت و مدرنیته بود بحث آینده تقابل مجازیات و واقعیات، تقابل هویت و مدرنیته خواهد بود. تصور کنید در آینده قادر خواهیم بود تصویر سه‌بعدی انسان‌ها ذخیره کرده و آن‌ها را تجسم ببخشیم و هوش مصنوعی نیز قادر خواهد بود، اخلاق و رفتار ما را تقلید کند! این انسان‌های مجازی می‌توانند رؤیای جاودانگی انسان را تحقق بخشند. فکر کنید نوه‌ای بخواند پدربزرگ فوت کرده‌اش را ببیند و با فشردن یک دکمه او را ظاهر کند، با او حرف بزند، به پارک برود، بازی کند و در نهایت با فشردن دکمه‌ای دیگر، پدربزرگش را خاموش کرده و در جیبش بگذارد! پس بیایید از هم‌اکنون پدربزرگان خوبی در جیب نواذگان آینده‌مان باشیم.

رشد تکنولوژی ما را در آستانه‌ی موج چهارم اقتصاد و فناوری قرار داده است. که اساس آن بر کاهش هزینه‌های تولید است و هر آنچه در موج سوم پسوند الکترونیک گرفته بود در این دوران پسوند مجازی خواهند گرفت. مثلاً بانکداری الکترونیک - بانکداری مجازی آموزش الکترونیک - آموزش مجازی و... روزی را به یاد بیاورید که یک سیم‌کارت تلفن همراه فقط قابلیت مکالمه داشت. در حالی که نسل بعد با ارائه‌ی امکان ارسال پیام متنی و پیام تصویری پا به عرصه نهاد و به‌سرعت اینترنت نسل سوم با گسترش شبکه‌های مجازی دوران هزینه‌های گزاف مکالمه را کاهش و ارتباطات را گسترش داد. نسل چهارم اینترنت که امکان برقراری تماس تصویری را می‌دهد که سال‌ها پیش رؤیایی بیش نبود اما در همین مدت با افزایش همه این خدمات، ارزش خود سیم‌کارت از چند میلیون تومان به صفر (رایگان) میل کرد! امروزه شنیدن خبرهایی در مورد Big Data، هوش مصنوعی، پرنیترهای ۳بعدی، واقعیت مجازی و واقعیت افزوده، اینترنت رایگان جهانی، خودروهای خودران، اینترنت اشیاء، تکنولوژی بلاک چین و ارزهای دیجیتال مانند بیت کوین و... به امری عادی تبدیل شده است و آینده‌ی جهان را رقم خواهند زد.

بنابر نظر یان پیرسون، آینده‌پژوه نامور، تا ۲ سال آینده هواپیماهای بدون سرنشین که مسئول تحویل بار خواهند بود، هایپرلوپ‌ها تا ۶ سال آینده با سرعت صوت مسافران را جابجا می‌کنند. ماشین‌ها و ربات‌ها تا اوایل سال ۲۰۲۵، مانند انسان‌ها از قدرت تفکر برخوردار خواهند شد. تا ۱۰ سال آینده،

افراد و در زمانی رخ می‌دهد که کل جامعه آن‌ها خود را به سمت چیزی جدید و غیرمنتظره تغییر می‌دهد. شوک آینده به فرآیند تغییر می‌پردازد، چگونه تغییر بر افراد و سازمان‌ها تأثیر می‌گذارد. موج سوم بر مسیرهای تغییر متمرکز است، تغییرات امروز با ما چه می‌کنند. تغییر قدرت به کنترل رخ دادن تغییرات می‌پردازد. چه کسی و چگونه تغییرات را شکل می‌دهد.»

درواقع آقای تافلر با اختراع کامپیوتر آغاز عصر جدیدی را پیش بینی می‌کند که آن را موج سوم می‌نامد. موج سوم بر این مفهوم بنا شده که تاریخ بشر دو انقلاب (موج) را پشت سر گذاشته است، انقلاب کشاورزی و انقلاب صنعتی و اکنون در آستانه‌ی سومین آن، یعنی انقلاب الکترونیک قرار دارد. هر کدام از این امواج، تمدن‌هایی در خود شکل دادند که با بروز موج جدید نظام‌های اقتصادی و نهادهای منسوخ موج قبل را دچار آشفتگی کرده است. مثلاً کسانی که در نظام کشاورزی ماقبل، منافع شخصی داشتند، در برابر صنعت مبارزهای پس‌گرا سامان دادند و همچنان که موج سوم و دنیای الکترونیک و ارتباطات نیز مخالفان خود را داشت. هرگاه سه موج باهم در جامعه‌ای پدیدار شوند و هیچ کدام بر جامعه مسلط نباشد، برخورد امواج پیش خواهد آمد و فهم و درک اتفاقات آتی مشکل می‌گردد. در نتیجه مردم بی‌هدف به دنبال شناخت خود و آینده، به هر دین و مذهب و تفکر جادویی برای هویت بخشیدن به خود پناه می‌برند.

حال آنکه ما بسیاری از جنبه‌های موج سوم را به‌درستی درک نکرده‌ایم، سرعت‌بالای

اگر ۵۰۰۰۰ سال تاریخ بشری را تقسیم بر ۶۲ سال متوسط عمر انسان‌ها کنیم ۸۰۰ دوره خواهیم داشت که در این میان انسان‌ها قریب به ۶۵۰ دوره آن را در غارها زندگی کرده‌اند، در ۱۵۰ دوره‌ی بعد کشاورزی را آموخته‌اند و در ۲ تا ۳ دوره‌ی اخیر است که ماشین‌آلات امروزی به بخشی از زندگی ما افزوده شده‌اند. انسان در ۷۰ دوره‌ی اخیر است که توانسته خط را کشف کند ۶ دوره است که کتاب‌های چاپی نشر پیدا کرده و در ۴ دوره‌ی اخیر است که می‌توانیم زمان را به‌دقت سنجش کنیم و فقط در ۱ دوره اخیر است که کالاهای مادی امروزی تولید می‌شوند. تعداد این مثال‌ها بی‌شمار است اما آنچه معلوم است همه این‌ها نشان می‌دهد تکنولوژی با سرعت بالا و شتاب فزاینده رو به رشد است، به‌طوری‌که سرعت رشد تکنولوژی گاه از تخیل انسان‌ها نیز فراتر می‌رود.

آلین تافلر خبرنگار، نویسنده و آینده‌پژوه آمریکایی بود که با سه‌گانه: شوک آینده ۱۹۷۰، موج سوم ۱۹۸۰، تغییر قدرت ۱۹۹۰ به شهرت فراوانی رسید. تافلر دیدگاه خود در مورد این سه‌گانه را چنین بیان می‌نماید: «موضوع اصلی، تغییر است یعنی آنچه در قبال

شب یلدا قدیم

شخصیت

محسن سعادت

دانشجوی دکترای باستان شناسی
دانشگاه تربیت مدرس

خوی داشتند، بر اثر تجربه و گذشت زمان توانستند کارها و فعالیت‌های خود را با گردش خورشید و تغییر فصول و بلندی و کوتاهی روز و شب و جهت و حرکت و قرار ستارگان تنظیم کنند.

آنان ملاحظه می‌کردند که در بعضی ایام و فصول روزها بسیار بلند می‌شود و در نتیجه در آن روزها، از روشنی و نور خورشید بیشتر می‌توانستند استفاده کنند. این اعتقاد پدید آمد که نور و روشنایی و تابش خورشید نماد نیک و موافق بوده و با تاریکی و ظلمت شب در نبرد و کشمکش‌اند. مردم دوران باستان و از جمله اقوام آریایی، از هند و ایرانی- هند و اروپایی، دریافتند که کوتاه‌ترین روزها، آخرین روز پاییز و شب اول زمستان است و بلافاصله پس از آن روزها به تدریج بلندتر و شب‌ها کوتاه‌تر می‌شوند، از همین رو آن را شب زایش خورشید نامیده و آن را آغاز سال قرار دادند.

بدین‌سان در دوران کهن فرهنگ اوستایی، سال با فصل سرد شروع می‌شد و در اوستا، واژه Sareda, Saredhae

شب یلدا یا شب چله بلندترین شب سال در نیم‌کره شمالی زمین است. این شب به زمان بین غروب آفتاب از ۳۰ آذر (آخرین روز پاییز) تا طلوع آفتاب در اول ماه دی (نخستین روز زمستان) اطلاق می‌شود. ایرانیان و بسیاری از دیگر اقوام شب یلدا را جشن می‌گیرند. این شب در نیم‌کره شمالی با انقلاب زمستانی مصادف است و به همین دلیل از آن زمان به بعد طول روز بیشتر و طول شب کوتاه‌تر می‌شود. مراسم شب یلدا (شب چله) از طریق ایران به قلمرو رومیان راه یافت و جشن «ساتورن» خوانده می‌شد.

واژه «یلدا» به معنای «زایش زادروز» و تولد است. ایرانیان باستان با این باور که فردای شب یلدا با دمیدن خورشید، روزها بلندتر می‌شوند و تابش نور ایزدی

برخاسته بودند) نسبت داده و در این زمینه از جمله گفته است:

که ما را ز دین بهی ننگ نیست *****
به گیتی، به از دین هوشنگ نیست

همه راه داد است و آیین مهر *****
نظر کردن اندر شمار سپهر

و اما فلسفه شب چله و وجه تسمیه آن:

شب چله: چهل روز از زمستان که آغاز آن برابر است با اول جدی و هفتم دی‌ماه جلالی و بیست و دوم دسامبر فرنگی، و پایانش برابر است با شانزدهم بهمن‌ماه جلالی و سی‌ام ژانویه فرنگی که به آن چله‌ی بزرگ زمستان گویند. در ایران مرکزی چله بزرگ زمستان از آغاز زمستان که برابر است با آغاز دی‌ماه شروع می‌شود و مدت آن چهل روز است. و چله کوچک زمستان از شب دهم بهمن‌ماه تا پایان بهمن‌ماه که مدت آن بیست روز است.

چله بزرگ: چهل روز از موسم زمستان که آغاز آن مطابق اول جدی و هفتم دی‌ماه جلالی و بیست و دوم دسامبر فرانسوی و پایانش شانزدهم بهمن‌ماه جلالی و سی‌ام ژانویه فرانسوی است.

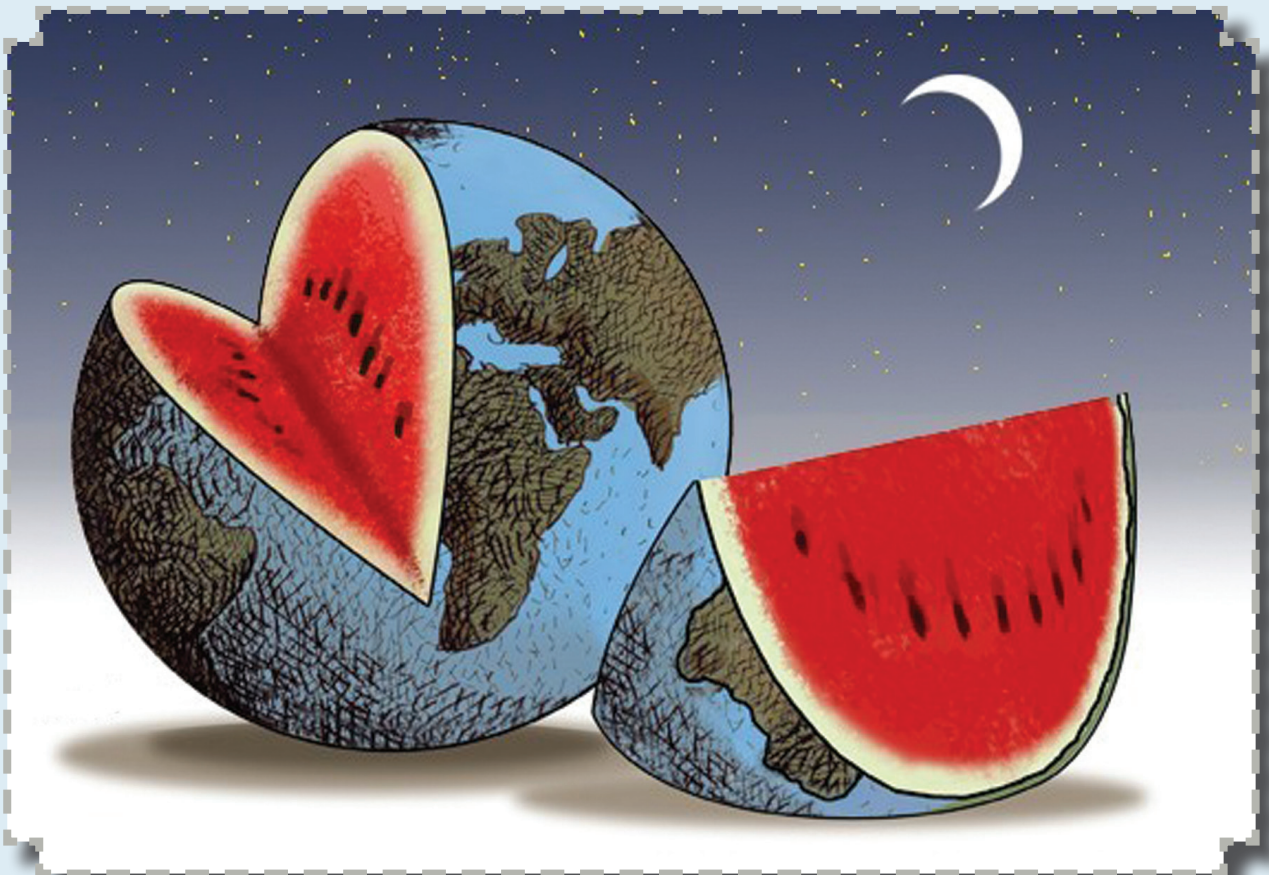
چله کوچک: بیست روز از فصل زمستان که آغاز آن از هفدهم بهمن‌ماه جلالی شروع می‌شود و در پنجم اسفندماه پایان می‌یابد. چله زمستان همان چله بزرگ است و گاه در تداول عامه کنایه از سرمای سخت باشد: چله زمستان.

به‌طور کلی، در شب یلدا رسم بر این است که صاحب‌خانه، دیوان حافظ را به بزرگ‌تر فامیل می‌دهد. سپس هر یک از میهمانان نیت کرده و بزرگ مجلس، این جمله را می‌گوید و تفعلی به گنجینه حافظ می‌زند: «ای حافظ شیرازی/ تو محرم هر رازی/ بر ما نظر اندازی/ قسم به قرآن مجیدی که در سینه‌داری...» یا هر چیزی شبیه به این. این رسم یکی از رسوم پرتطرفدار شب یلدا می‌باشد؛ که امروزه با فناوری روز نیز به‌روز شده. به‌طوری‌که در بعضی خانواده‌ها به‌جای کتاب حافظ، از فال‌نامه، نرم‌افزار تفاعل مجازی در رایانه، پایگاه‌های اینترنتی ویژه فال، نرم‌افزارهای ویژه تلفن همراه، سامانه پیام کوتاه یا پیامک... برای انجام این رسم استفاده می‌نمایند که سرگرمی خوبی برای خانواده‌ها در این شب بلند سال می‌باشد...

آمده است:

«یلدا شب اول زمستان و شب آخر پاییز است که اول جدی و آخر قوس باشد و آن درازترین شب‌هاست در تمام سال و در آن شب و یا نزدیک به آن شب، آفتاب به برج جدی تحویل می‌کند و گویند آن شب به‌غایت شوم و نامبارک می‌باشد و بعضی گفته‌اند شب یلدا یازدهم جدی است.»

سفره شب یلدا، «می‌زد» Myazd نام داشت

و شامل میوه‌های تر و خشک، نیز آجیل یا به اصطلاح زرتشتیان، «لرک» Lork که از لوازم این جشن و ولیمه بود، به‌افتخار و ویژگی «اورمزد» و «مهر» یا خورشید برگزار می‌شد.

روز پس از شب یلدا (یکم دی‌ماه) را خور روز (روز خورشید) و دی‌گان می‌خواندند، به استراحت می‌پرداختند و تعطیل عمومی بود. فردوسی به استناد منابع خود، یلدا و خور روز، را به هوشنگ از شاهان پیشدادی ایران (کیانیان که از سیستان پارس

«سرد» یا «سرد» که مفهوم «سال» را افاده می‌کند، خود به معنای «سرد» است و این به معنی بشارت پیروزی اورمزد بر اهریمن و روشنی بر تاریکی است. در آثارالباقیه ابوریحان بیرونی، ص ۲۵۵، از روز اول دی‌ماه، با عنوان «خور» نیز یاد شده است و در قانون مسعودی نسخه موزه بریتانیا در لندن، «خره روز» ثبت شده، اگرچه در برخی منابع دیگر «خرم روز» نامیده شده است.

در برهان قاطع ذیل واژه «یلدا» چنین

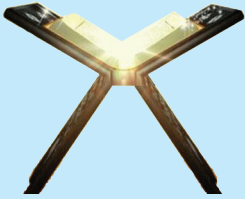
افزونی می‌یابد، آخر پاییز و اول زمستان را شب زایش مهر یا زایش خورشید می‌خواندند و برای آن جشن بزرگی برپا می‌کردند و از این‌رو به دهمین ماه سال دی (دی در دین زرتشتی به معنی دادار و آفریننده) می‌گفتند که ماه تولد خورشید بود. یلدا و جشن‌هایی که در این شب برگزار می‌شود، یک سنت باستانی است. مردم روزگاران دور و گذشته، که کشاورزی، بنیان زندگی آنان را تشکیل می‌داد و در طول سال با سپری شدن فصل‌ها و تضادهای طبیعی

پیام

الناز عارفی فر

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم تربیتی
دانشگاه تربیت مدرس

بدگمانی

دوست دانشجویی داشتم که می گفت در سفری با دوستان بودم، در طول سفر همه کارها را از برپایی چادر تا تهیه غذا را یک نفر با فعالیت تمام انجام می داد، یک بار پیش آمد که گویی این دوستانم زنگ خورد و برای کاری از ما فاصله گرفت و مدت زمانی طولانی پیش ما نیامد، دوستان دیگر گفتند: «فلانی عمدا نیامده و داره فیلم بازی می کنه تا ما همه کارها رو بکنیم و بعد بیاد و استفاده شو بیره.» بنابراین چادر را برپا و غذا را آماده کردند تا دوستان با چشمانی اشکبار برگشت و باخبر شدیم که اتفاق بدی برای یکی از اعضای خانواده اش افتاده است ...

به نظر شما چه طور باید از قضاوت دیگران، زمانی که یقین به چیزی نداریم، دست بکشیم:

ای اهل ایمان، از بسیار پندارها در حق یکدیگر اجتناب کنید که برخی ظن و پندارها معصیت است و نیز هرگز (از حال درونی هم) تجسس نکنید و غیبت یکدیگر روا مدارید، هیچ یک از شما آیا دوست می دارد که گوشت برادر مرده خود را خورد؟ البته کراهت و نفرت از آن دارید (پس بدانید که غیبت مؤمن به حقیقت مثل همین است) و از خدا پروا کنید، که خدا بسیار توبه پذیر و مهربان است.

سوره حجرات، آیه ۱۲:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

دانشجو در افق دانش، آرمان و عدالت

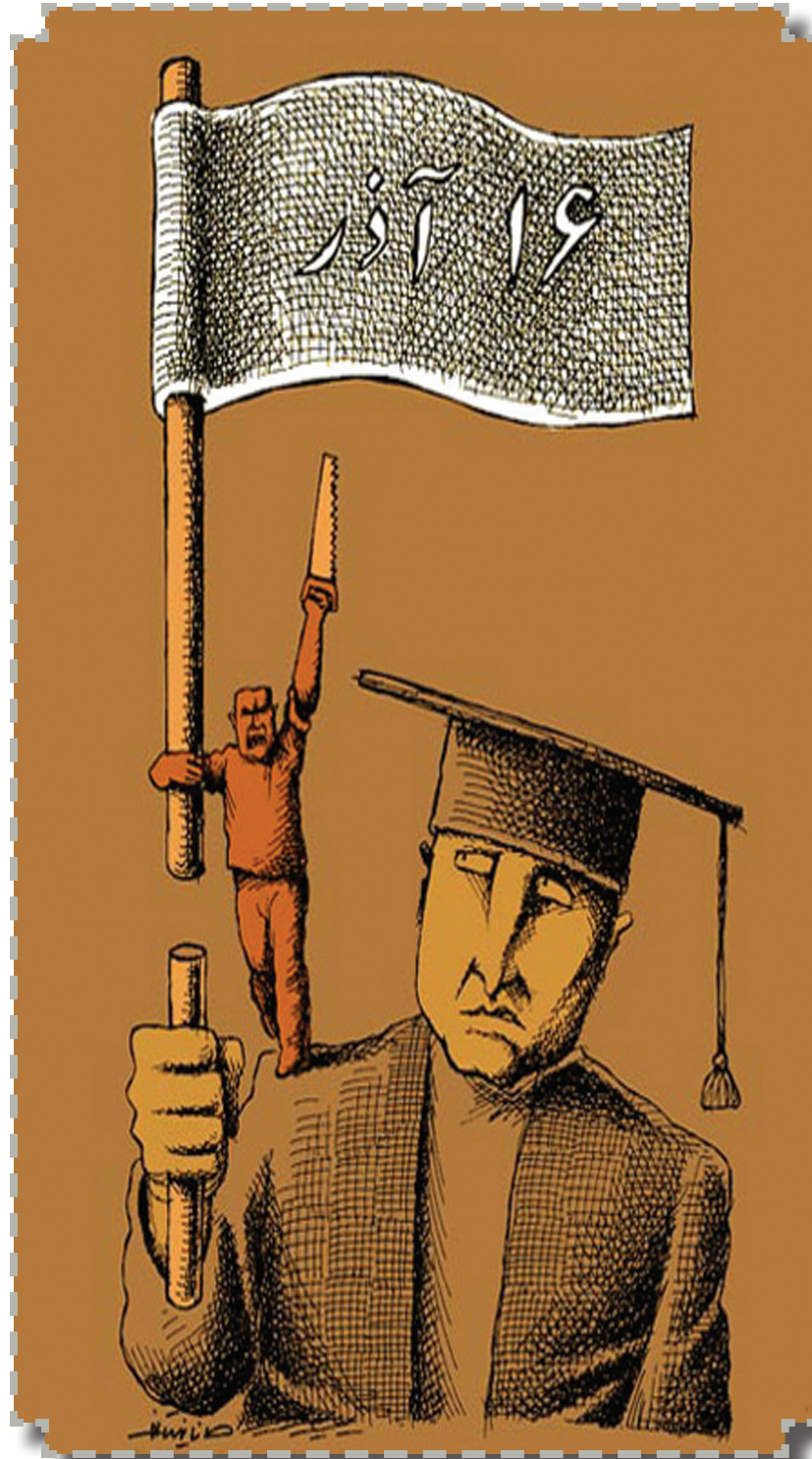
جان او جوانه می زند و شکفته می شود بی تفاوت است؟ چرا الگوهای فکری اش از یک متفکر و اندیشمند به یک ستاره ی سینما یا فوتبالیست مسخ شده است؟ چرا جنبش دانشجویی به شکل متفکرانه (نه

روزنگار

محمد رضا فروغی

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم
سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

چند ماه پس از کودتای مردادماه سال ۱۳۳۲ بود که ریچارد نیکسون معاون رئیس جمهور وقت ایالات متحده در ۱۶ آذر به مناسبت بازگشت شاه به قدرت وارد ایران شد. دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به ورود او به کشور اقدام به اعتراض کردند و حاکمیت پهلوی در جهت سرکوب، بر روی آنان آتش گشود و موجب کشته شدن سه دانشجو به نام های: مهدی شریعت رضوی، احمد قندچی و مصطفی بزرگ نیا شد. سالروز این واقعه در تاریخ سیاسی ایران به روز دانشجو مشهور است. غرض از این نوشتار تشریح چندباره ی تاریخ سیاسی ایران نیست، بلکه تشریح چرایی اعتراض و ایجاد جنبش دانشجویی است؛ به عبارت بهتر و به صورت پرسشی، چرا دانشجویان دانشگاه تهران معترض روند آن روز سیاست بودند؟ چرا دانشجویانی که در رفاه نسبی ناشی از رانت نفتی حاکمیت به سر می بردند علیه شاه شوریدند؟ شاید دم دستی و توجیه کننده ترین پاسخ به این سؤال این باشد که، سیاست گذاری های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی حاکمیت پهلوی موجب نارضایتی و اعتصاب دانشجویان شد؛ اما به نظر می رسد پاسخ صحیح و مستدل تری که قادر به پاسخ گویی به سؤال چرایی ایجاد جنبش دانشجویی در تمام دوران باشد، سویه های آرمان خواهی و عدالت طلبی دانشجو است که درونش نهفته است؛ چراکه روحیه ی دانشجو از اساس با آرمان طلبی و مبارزه در راه عقیده عجین است، با تفکر و اندیشه عجین است، با اخلاق و عدالت عجین است؛ او قادر است به واسطه این موهبت بزرگ، طرحی نو از یک جامعه نیک در افکند و تاروپودهای یک ساختار را در این راستا متحول کند. او قادر است هنجارهای نیک جدیدی به یک سامان اجتماعی و سیاسی عرضه کند و خود زمام امور را در اختیار گیرد. آرمان خواهی به دانشجو این جسارت را می بخشد که در راه رسیدن به عدالت و آینده ای نیک علیه خود و ساختار عصیان کرده و آن را به عنوان جزئی از هویت خود تعریف کند. اگر کمی سابقه ی فکری و زندگی اشخاص کشته شده در ۱۶ آذر را بررسی کنیم خواهیم دید همه ی مقولات ذکر شده در این اشخاص متبلور و نقطه مشترک آنها منازعه عقیده در راه عدالت و آزادی بوده است.

شورشی) دوباره بیدار نمی شود و ندای عدالت خواهانه اش را طنین انداز نمی کند؟ چرا این جنبش محصور در دیدگاه های چپ و راست و خطوط سیاسی شده و دانش، مبنای فکری و خطوط عمل گرایي او را تشکیل نمی دهد؟ اکنون نسبت دانش و معرفت با دانشجو چیست و چرا وی از مولد دانش به مقلد دانش تبدیل شده است؟! اینها همه پرسش هایی هستند که با هویت دانشجو و اصالت او در ارتباط هستند و سعی بر روشنایی دوباره افق های آرمانی و عدالت جویانه دارند. دانشجو در پاسخ به این پرسش ها می تواند هسته های

است به اراده ی دانشجو شروع شود و آینده نیک را رقم بزند. عزیزان و هم مسلکان این راه، اکنون زمانی است که ماندن در رکود روزمرگی، لاکچری، فردگرایی، باهم نبودن و یکدیگر را درک نکردن عین زندگی در منجلا ب خفت است و نتیجه ای جز مرگ دانش و جست و جویی نخواهد داشت. بیاید باهم، در کنار هم و برای هم، راهی جدید برای آینده مان در اندازیم و با کسب دانش و معرفت و خلق مجدد دغدغه اجتماعی برای زندگی جمعی مان تلاش کنیم تا آیندگان ما را بی عرضه گان تاریخ قلمداد نکنند.

قانون اساسی و فلسفه آن

شماره ۱۳۹۶

فاطمه خوشوقت

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق
خصوصی

می‌کند و حدود چهارچوب حاکمیت را در تعامل با مردم مشخص می‌نماید. وقتی اصل ۲۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۵۸) می‌گوید تفتیش عقاید ممنوع است در مقام ایفای این معناست که حکومت باید از کاوش در عقاید و باورهای مردم دوری و اجتناب نماید یا اصل ۳۷ این قانون که اصل و پیش‌فرض را بی‌گناهی افراد می‌داند مانع از آن می‌شود که حکومت‌ها بدون انجام محاکمه قانونی توسط دادگاه‌های صلاحیت‌دار انگ محکومیت بر افراد بزنند. اما از طرفی دیگر همین قانون اساسی است که در اصول خود به نحوه‌ی اداره‌ی نهادهای حکومتی و ارتباط آن‌ها با یکدیگر پرداخته است، به‌عنوان مثال اصول ۷۱ تا ۹۹ قانون اساسی صلاحیت و اختیارات مجلس شورای اسلامی را مشخص می‌نمایند اما نباید فراموش کرد که به علت اهمیت و نقش مکان قانون اساسی تصویب و تفسیر این قانون تشریفات متفاوتی را می‌طلبد. تصویب این قانون توسط مجلس مؤسسان انجام می‌گیرد چرا که تأسیس و بنیان نهادن منشور و میثاق سیاسی یک کشور با تصویب قوانین برای زندگی روزمره تفاوت دارد. تفسیر قانون اساسی نیز به علت اهمیت آن توسط نهادهایی خاص انجام می‌شود. به‌عنوان مثال در ایران در طبق اصل ۹۸ قانون اساسی، تفسیر این قانون به عهده شورای نگهبان است که با تصویب سه‌چهارم آنان انجام می‌شود و چون قوانین اساسی جز در شرایط انقلابی از میان نمی‌روند و مانند قوانین عادی نسخ نمی‌شوند. برای به‌روز نگه‌داشتن آن از ابزار بازنگری طبق تشریفات خاص استفاده می‌شود. با آنچه گفته شد این نتیجه‌گیری منطقی خواهد بود که قوانین عادی بایستی مطابق با قانون اساسی باشند. به‌عبارتی دیگر قانون اساسی چون خط‌کشی است که مسیر قوانین عادی باید در راستای آن باشد و این تطابق به شیوه‌های مختلف کنترل می‌شود.

تحت عنوان حقوق همراه است. منظور از حقوق چیست؟ رابطه‌ی آن با قانون چگونه ترسیم می‌شود؟ شاید تعریف مختصری از حقوق کارگشا باشد. حقوق در معنای اصلی و رایج آن به معنای نظامی است. هنجاری ارائه‌دهنده باید و نبایدها که با اعمال ضمانت اجراهای متکی بر قدرت سیاسی در جامعه قصد ایجاد هماهنگی در روابط اجتماعی را دارد. هنجاری و ارزشی بودن حقوق آن را شبیه نظام اخلاقی می‌کند اما نباید این تفاوت اساسی را بین نظام حقوقی و اخلاقی فراموش کرد که اولاً برخلاف اخلاق که موضوع آن رابطه‌ی فرد با خدا، فرد با خود و فرد با اجتماع است، حقوق تنها به رابطه‌ی اجتماعی انسان‌ها توجه دارد. از طرفی این نظام حقوقی است که از پشتیبانی اهرم‌های ضمانت اجرای بیرونی سود می‌جوید. هر نظام حقوقی برای فرد منابعی دارد معمولاً به‌عنوان مهم‌ترین منبع این نظام معرفی می‌شود به عبارتی قوانینی مصوب پارلمان رایج‌ترین ابزار و دستاویز گردانندگان چرخ عدالت است. قاضی برای حل اختلاف مؤجر و مستاجر ناگزیر از استناد به ماده یا موادی قانونی در رأی فرد است یا این مواد قانونی مجازات عمدی هستند که برای اعمال منافی و برهم زنده‌ی نظم جامعه مجازات تعیین می‌کند.

معمولاً قوانین مورد استناد قضایی در حل اختلافات و دعاوی مردم همان قوانینی است که در پارلمان تصویب می‌شود: قانون مدنی، قانون مجازات، قانون تجارت و بازار و قوانین آیین داور- کیفری و مدنی و در یک تقسیم‌بندی کلی قوانین را به عادی و اساسی تقسیم کرده‌اند. قوانینی که از آن‌ها نامبرده شد قوانینی عادی هستند و پارلمان‌ها معمولاً و اصولاً صلاحیت تصویب و تفسیر این قوانین را دارند. در مقابل قانون عادی قانون اساسی قرار می‌گیرد اما قانون اساسی مجموعه قواعدی است که برخلاف قوانین قبلی بر خود حاکمیت حکومت

که از حدود یک‌صد سال پیش کشور ما را صاحب پارلمان و قانون اساسی کرد. اینک صدسال بعد از آن زمان ساختمان هرمی شکل بهارستان در کنار ساختمان قدیمی مجلس شورای ملی که زخم توپ‌های محمدعلی شاه را در حافظه‌ی خود دارد امتداد فراست انقلابیون مشروطه است تا محل زایش و سرچشمه قوانین جامعه‌ی امروز باشد.

داستان قانون از مجلس شروع می‌شود اما پایانی ندارد. با تصویب قانون تا زمانی که آن قانون اعتبار دارد، جامعه عهده‌دار اجرای آن است و از آن گریزی نیست. قانونی که از آن گریزی باشد، قانون نیست. از هنگامی که قانون مصوبه مجلس لازم‌الاجرا می‌شود تک‌تک افراد و اشخاص جامعه در برابر آن مسئول‌اند و حق بی‌تفاوتی در برابر آن را ندارند، اما قوانین تنها برای مردم نیست که فرد نهادهای حکومتی و دولتی نیز از تابعان قوانین محسوب می‌شوند. بودجه‌ای که در دستگاه‌های دولتی صرف می‌شود، درآمدهایی که وارد خزانه می‌شود، طرح‌هایی که قوه مجریه با تمام تشکیلات وزارتخانه‌هایش باید به آن‌ها جامعه عمل ببوشاند، نصب و عزل مدیران در سطوح مختلف، سازمان، تشکیلات و نحوه‌ی اداره‌ی قوه قضاییه و حتی فرد مجلس بایستی قانون باشند. قانون در جامعه‌ی امروزی سرنوشتی است غیرقابل‌انکار چه قوام جامعه و دوری آن از بدل شدن به جماعت همین پاس داشتن قانون است. پس بسیار طبیعی است که بخش قابل توجهی از اخبار رسانه‌ها مربوط به پارلمان باشد و برای خانه ملت شبکه تلویزیونی یا رادیویی تأسیس شود، چراکه ملت دوست دارد بداند در خانه‌اش چه می‌گذرد آرای جامعه‌ی امروز چشم به دهان پارلمان دوخته است.

درباره‌ی قانون و اهمیت آن تاندازه‌ای سخن رفت اما قانون معمولاً همراه مفهومی

در هنگام گذر از ساختمان مجلس شورای اسلامی با خود اندیشیده‌اید که در درون این هرم چه می‌گذرد؟ نزدیک به سیصد تن از سراسر ایران که با رأی مردم انتخاب شده‌اند در این ساختمان در پی چه هدفی هستند؟ و شغل آنها چیست؟

تصویب قوانین اگر تنها مشغله‌ی آنان نباشد بی‌تردید مهم‌ترین مشغله‌ی آنهاست. پارلمان هر کشور به‌عنوان محل شور و مشورت نمایندگان منتخب مردم آن کشور، محل زایش قانون است و این مردم‌اند که خود با واسطه‌ی انتخاب نمایندگان خود، در تصویب قوانین و در تعیین سرنوشتشان نقش دارند اما این شیوه و طریق از ابتدای شکل‌گیری جوامع بشری مورد استفاده نبوده است. انسان‌ها زمانی که برای نخستین بار گرد هم آمدند و جامعه تشکیل دادند یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های آنان برقراری نظم در جامعه‌شان بود اما این نظم چگونه باید برقرار شود. ساده‌ترین و طبیعی‌ترین راه این است که پرنفوذترین فرد این جماعت به‌عنوان رئیس بر مصدر امور بنشینند و فرمان‌های او با پشتیبانی قدرتش در جامعه اجرا شود این‌گونه بود که جامعه از قدرت یک نفر پیروی می‌کرد و این یعنی نبود هرج و مرج در آن جامعه، حتی اگر آن فرمان‌ها عادلانه نبود، اما حقیقت این است که رفته‌رفته حاکمان بقا و کامرانی خود را بر تمامیت و مصالح مردم ترجیح می‌دادند و در مقابل رعیت، فرد پاسخگویی نبودند، به عبارتی برای قدرت آنان لگامی نبود. مردم انگلیس شاید اولین کسانی بودند که تصمیم گرفتند در مقابل این بی‌نظمی قدرت بایستند این‌گونه بود که در حدود ۱۳ میلادی بر علیه پادشاه وقت خود شوریدند و موفق به امضای پیمانی به نام مگناکارتا (Magna Charta) شدند که بتوانند قدرت پادشاه را مقید به چهارچوب و شرایطی نمایند. مگناکارتا با کارکرد تهدید قدرت پادشاه جزء اولین‌ها در نوع خود قرار می‌گیرد. غربی‌ها بعداً با داشتن تجربه پادشاهانی چون لویی چهاردهم که خود را عین دولت می‌دانست، به این نکته پی بردند که فرمانروایی ناشی و منبعث از یک اراده‌ی فردی ولو در یک چهارچوب قراردادی به استبداد خواهد انجامید. ایده جدید این بود که تدوین و تصویب قوانین توسط شوراهایی متشکل از نمایندگان مردم انجام گیرد، این‌گونه بود که پارلمان‌ها در غرب یکی پس از دیگری شکل گرفت. این ایده به شرق نیز سرایت کرد. دیگر حرف و فرمان پادشاه حجت نبود و قوانین وقتی مشروعیت داشتند که مصوب مجلس باشند. انتصاب مشروطه ایران یکی از این انقلاب‌های شرقی بود

لعیا استاد آسیابی

دانشجوی کارشناسی ارشد
اقتصاد کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

بعد ...

وجود دارد؟

ساعت گیج زمان در شب عمر

می‌زند پی در پی زنگ.

زهر این فکر که این دم گذر است

می‌شود نقش به دیوار رگ هستی من.

لحظه‌ام پر شده از لذت

یا به زنگار غمی آلوده است.

لیک چون باید این دم گذرد،

پس اگر می‌گیرم

گریه‌ام بی‌ثمر است.

و اگر می‌خندم

خنده‌ام بیهوده است.

دنگ... دنگ...

لحظه‌ها می‌گذرد.

آنچه بگذشت، نمی‌آید باز.

قصه‌ای هست که هرگز دیگر

نتواند شد آغاز.

مثل این است که یک پرسش بی‌پاسخ

بر لب سر زمان ماسیده است.

تند برمی‌خیزم

دنگ... دنگ....

تا به دیوار همین لحظه که در آن همه
چیز
رنگ لذت دارد، آویزم،
آنچه می‌ماند از این جهد به جای:
خنده لحظه پنهان شده از چشمانم.
و آنچه بر پیکر او می‌ماند:
نقش انگشتانم.

دنگ...

فرستی از کف رفت.

قصه‌ای گشت تمام.

لحظه باید پی لحظه گذرد

تا که جان گیرد در فکر دوام،

این دوامی که درون رگ من ریخته
زهر،

وا رهاینده از اندیشه من رشته حال

وز رهی دور و دراز

داده پیوندم با فکر زوال.

پرده‌ای می‌گذرد،

پرده‌ای می‌آید:

می‌رود نقش پی نقش دگر،

رنگ می‌لغزد بر رنگ.

ساعت گیج زمان در شب عمر

می‌زند پی در پی زنگ:

دنگ... دنگ....

دنگ...

خیلی نزدیک و خیلی دوری ... چیزی که لمس شدنی نیست، توصیف دقیقی برایش نیست اما خودش توصیف دقیقی برای بسیاری از پدیده‌های اطراف ماست. هرکس آن را به دید خود می‌نگرد. انگار بازی زمانه با آن تنظیم شده، گاهی برای نادیده گرفته شدن از یکی انتقام می‌گیرد و برای دیگری مرحمت می‌شود. گاهی چون زخم است و گاهی چون مرهم. بر زندگی ما حکمرانی می‌کند و آنقدر با زندگی ما عجین شده است که تصور نبودش سخت است. از دیرباز مانند یک علامت سوال در ذهن بسیاری از آدم‌ها نقش بسته، هرکس به دنبال پاسخی در مواجهه با آن است. چنانچه فیلسوف آگوستین می‌گوید: "اگر هیچ کس از من نپرسد می‌دانم آن چیست، اما اگر بخواهم آن را برای کسی که پرسد توضیح دهم، نمی‌دانم." و انیشتین نیز بیشترین معروفیت خود را مدیون بررسی ماهیت زمان با فضا در نظریه نسبیت کرده است: گذر زمان امری مطلق و ثابت نیست، بلکه سرعت یا کندی آن در شرایط گوناگون متفاوت است. آری شناخت ماهیت زمان برای بشریت مهم است زیرا که مرکز موفقیت بشر در جستجو برای درک هستی است. اما به راستی زمان وجود دارد؟ آنچه را که عمیقاً خواستار تغییر آن، بهره‌ور کردن آن و یا گذارش هستیم

تمام وقت می‌خواهند و پروژه‌هاشون هم ربطی به صنعت و کار در جامعه یا شرکت‌های دانش‌بنیان ندارد! خب شما بگین این دانشجوی دکتری بخت برگشته از کجا باید هزینه‌ی تحصیل و زندگی روزمره‌اش را تأمین کند و تازه بتواند تمام وقت هم به تحصیل علم بپردازد؟! جنابان برنامه‌ریز آیا در جریان هستند که دانشجوی دکتری هم انسان است نه یک موجود تک‌سلولی که فقط نفس بکشد؟!

پر مسلم است کسی که تصمیم گرفته وارد این مقطع بشود هم از نظر فکری و هم از نظر علاقه در خود این توانایی را می‌بیند که بتواند یک دانشمند بشود ولی با این شرایط که ذکر کردم خب نمی‌تواند با فراغ بال به تحصیل علم بپردازد همین می‌شود که می‌بینیم کیفیت افول می‌کند، سطح تحقیقات در حد وحشتناکی پایین می‌آید و هیچ دردی هم از صنعت و کشور دوا نمی‌کند. جدای از این من نمی‌دانم چه فرقی هست بین یک دانشجوی وزارت علوم که باید تمام وقت در آزمایشگاه کار کند و یک دانشجوی وزارت بهداشت که او هم تمام وقت برای تحصیلش وقت می‌گذارد؟ چرا باید به دانشجویان وزارت بهداشت حقوق ماهیانه بدهند ولی اگر بتوانند بر سر دانشجویان وزارت علوم هم بگویند که آهای باید تمام وقت کار کنی، هیچ چیزی هم دریافت نکنی، دردهای صنعت و جامعه را هم برطرف کنی، زندگی شخصی و نیازهای انسانی‌ات هم به خودت مربوط است؟! واقعیتش من هرچه بیشتر و بیشتر فکر می‌کنم کمتر و کمتر می‌فهمم که چرا شرایط یک دانشجوی دکتری وزارت علوم باید در این حد بُغرنج باشد.

مدتی است که جمعی از دانشجویان دکتری در جهت برطرف ساختن همین اوضاع اسفناکشان و گرفتن حق مسلم‌شان کمپینی تحت عنوان "کمپین مطالبات دکتری" تشکیل داده‌اند و سعی دارند فریادشان را به گوش جامعه و برنامه‌ریزان برسانند، لطفاً در این راستا که به نوعی گرفتن حق مظلوم محسوب می‌شود با ما همراه باشید.

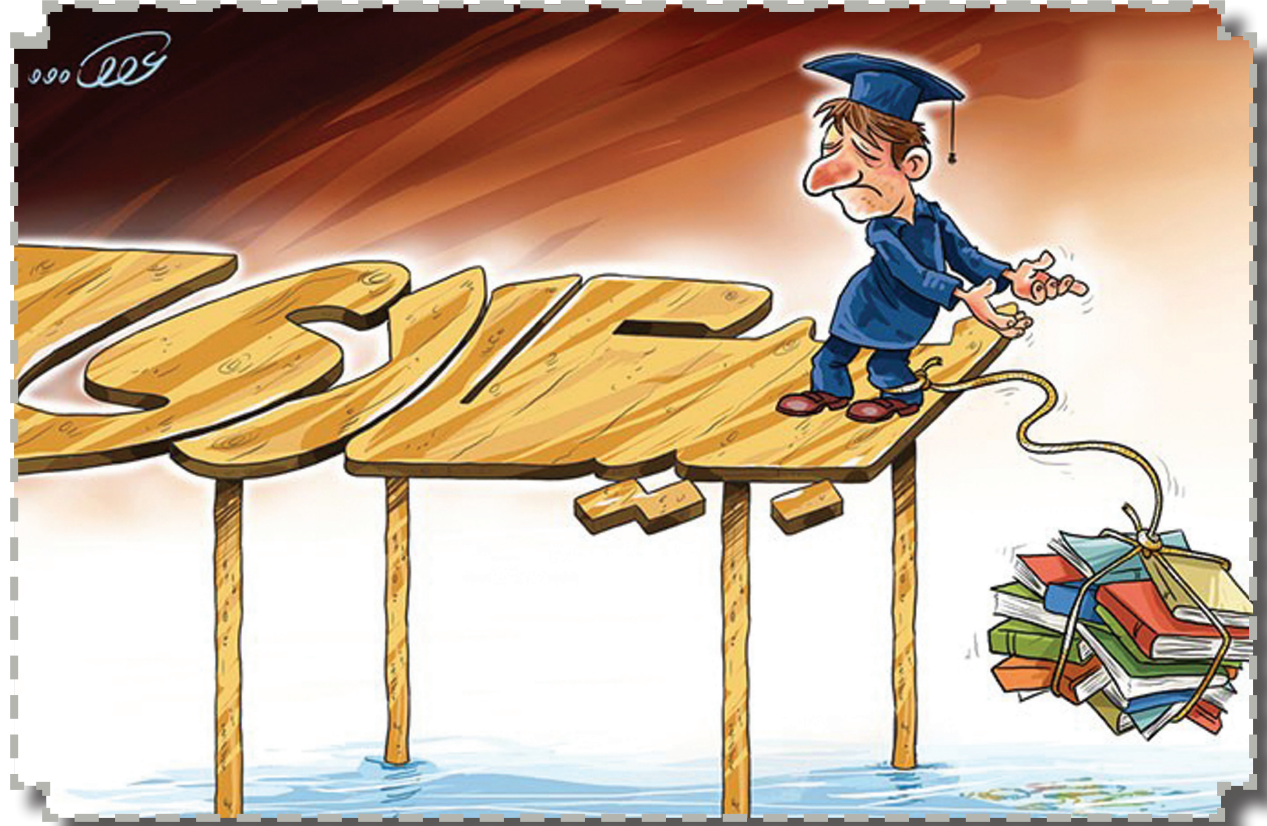
از دانشجویان دکتری چه خبر؟!

این فکر باشد که نیازهای اولیه‌ی زندگی انسانیش را چگونه مرتفع کند.

آخه شما ببینید به دانشجویی که همه‌ی مقاطع تحصیلی‌اش را پشت سر هم گذرانده و الآن وارد دوره‌ی دکتری شده حداقل ۲۵ سالش است، مسلماً یک آدم ۲۵ ساله دیگر نمی‌تواند از خانواده‌اش بخواهد

که این مدرک را گرفته بود حساب کرد؛ اما الآن با وجود اینکه کمیت زیاد شده است ولی خبری از کیفیت نیست که نیست!

من از همون بچگی دلم می‌خواست دانشمند شوم، بزرگ‌تر که شدم فهمیدم باید حداقل مدرک دکتری بگیرم تا بتوانم در این راستا قدم بردارم؛ در ذهنم

خرج تحصیل و زندگی‌اش را تأمین کنند؛ بماند که رنج سنی دانشجویان دکتری حداقل بین ۲۸ تا ۳۲ سال است و آقایان شرایطشان بدتر هم هست چراکه بسیاری از آنان باید خرج زندگی خانواده‌هاشون را هم بدهند. حالا این در حالی است که اکثر دانشگاه‌ها از دانشجویان دکتری تعهد عدم اشتغال می‌گیرند، دانشجوی

دانشمند کسی بود که تمام هم و غمش پاسخ به چرایی پدیده‌ها و تولید چیزهای جدید باشد ولی الان که در شروع مقطع تحصیلی دکتری هستم متوجه شدم نخیر از این خبرها نیست! یک دانشجوی دکتری به جای اینکه تمام تمرکزش روی جابه‌جا کردن مرزهای علم و کمک به صنعت و تولید چیزهای جدید باشد باید دائم در

تحصیلات پدر و مادر را می‌نوشتیم چقدر کلاس داشت که سطح تحصیلات بالا باشه، اصلاً تحصیل کرده‌ها چه ارج و قربی داشتند. همین فوق لیسانس که الان یک مدرک عادی شده و هرکس از هر جایی رسیده این مدرک را گرفته قبل‌ترها دارندگانش تک‌توک بود و چقدر هم می‌شد روی کارایی و سطح سواد فردی

ادا بازی

که ادعا می‌کنی بلدی بگو ببینم چطوریه؟ خلاصش کن گل من، حوصله ندارم. آخرش رو بگو. چی نشنیدم، بلند بگو بلندتر. ای بابا حالا چه طول و تفسیرشم می‌ده. آهان حالا شد، آخرش این بود هرچی هم خودتو خوب مخفی می‌کردی بازم پیدات می‌کردن ...

لو میری عزیز من. مثل اینکه حرف تو گوشت نمیره یا شایدم این کودک درون کمی کند ذهن تشریف دارن و هنوز فلسفه بازی رو نفهمیده!

این قدر راست و دروغ به هم نبافین، این قدر بدم بدم درنیارید، آخرش ابروریزی میشه‌ها، از ما گفتن از شما اشرف مخلوقات نشنیدن.

خب حالا نوبت کیه چشم بزاره؟

پیام

فریده گیو

دانشجوی دکترای ریاضی کاربردی
دانشگاه تربیت مدرس

چرا همش باید تظاهر کنیم که خیلی می‌فهمیم یا خیلی می‌دونیم، ...

اصلاً چرا این موضوع باید این قدر مهم باشه.

که چی؟ نه می‌خوام بدونم آخرش که چی؟ تا کی قراره خودمونو پشت این نقاب قایم کنیم. قایم‌موشک بازی بلدی؟ نه واقعا بلدی یا نه؟ خب بچه جون تو

مقالات کتاب

سحر خانجانی

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم زیستی دانشگاه تربیت مدرس

پسرک فلافل فروش

تا اینکه یک شب مراسم یادواره شهدا در مسجد برگزار شد. این اولین یادواره شهدا بعد از پایان دوران دفاع مقدس بود.

در پایان مراسم دیدم همان پسرک فلافل فروش انتهای مسجد نشسته به سید علی اشاره کردم و گفتم: رفیق تو اومده مسجد.

سیدعلی تا او را دید بلند شد و با گرمی از

او استقبال کرد. بعد او را در جمع بچه‌های بسیج وارد کرد و گفت: ایشان دوست صمیمی بنده است که حاصل زحماتش را بارها نوش جان کرده‌اید.

خلاصه کلی گفتیم و خندیدیم. بعد سید علی گفت: چی شد این طرفا اومدی؟

او هم با صدافتی که داشت گفت: داشتم از جلوی مسجد رد می‌شدم که دیدم مراسم

دارید. گفتم پیام ببینم چه خبره که شما را دیدم.

سید علی خندید و گفت: پس شهدا تو رو دعوت کردن.

بعد با هم شروع کردیم به جمع‌آوری وسایل مراسم. یک کلاه آهنی مربوط به دوران جنگ بود که این دوست جدید ما با تعجب به آن نگاه می‌کرد. سید علی گفت: اگه دوست داری بگذار روی سرت.

او هم کلاه را گذاشت روی سرش و گفت: به من میاد؟

سید علی هم لبخندی زد و به شوخی گفت: دیگه تموم شد شهدا برای همیشه سرت کلاه گذاشتند.

همه خندیدیم. اما واقعیت همان بود که سید گفت: این پسر را گویی شهدا در همان مراسم انتخاب کردند.

پسرک فلافل‌فروش همان محمد هادی ذوالفقاری بود که سیدعلی مصطفوی او را جذب مسجد کرد و بعدها اسوه و الگوی بچه‌های مسجد شد.

محمد هادی ذوالفقاری از شهیدان مدافع حرم آل الله، با شنیدن خبر هجوم داعشی‌های تروریست به سرزمین عراق و هتاکیشان به ساحت پاک خاندان رسول الله (صلی الله علیه و آله) درس و بحث را رها کرد و به میدان جنگ با این طرفداران اسلام آمریکایی رفت.

سرانجام روز بیست و ششم بهمن ۹۳ در سامرا به شهادت رسید و پیکر پاکش در قبرستان وادی السلام نجف به خاک سپرده شد.

کار فرهنگی مسجد موسی بن جعفر (علیه السلام) بسیار گسترده شده بود. سید علی مصطفوی برنامه‌های ورزشی و اردویی زیادی را ترتیب می‌داد. همیشه برای جلسات هیأت یا برنامه‌های اردویی فلافل می‌خرید. می‌گفت هم سالم است هم ارزان. یک فلافل‌فروشی به نام جوادین در خیابان پشت مسجد بود که از آنجا خرید می‌کرد. شاگرد این فلافل‌فروشی یک پسر با ادب بود. با یک نگاه می‌شد فهمید این پسر زمینه معنوی خوبی دارد. بارها با خود سید علی مصطفوی رفته بودیم سراغ این فلافل‌فروشی و با این جوان حرف می‌زدیم. سید علی می‌گفت این پسر باطن پاکی دارد و باید او را جذب مسجد کنیم. برای همین چند بار با او صحبت کرد و گفتم که ما در مسجد چندین برنامه فرهنگی و ورزشی داریم. اگر دوست داشتی بیا و توی این برنامه‌ها شرکت کن.

حتی پیشنهاد کرد که اگر فرصت نداری در برنامه فوتبالی بچه‌های مسجد شرکت کن. آن پسرک هم لبخندی می‌زد و می‌گفت: چشم اگر فرصت شد میام. رفاقت ما با این پسر در حد سلام و علیک بود.

می‌کنیم ...

آقا جان بیا و سکوت رو که آخرین سرمایه این جمعه‌های پاییزی هست و بر لبانش پادشاهی می‌کند و آن را با کسی تقسیم نمی‌کند با کلید ظهورت بشکن.

اللهم عجل لولیک الفرج به حق حضرت زهرا سلام الله علیها ...

آمده است به صف کشیده‌ام ... و هر روز در انتظار آمدنت دانه‌های تسبیح مثل عقربه‌های ساعت حرکت می‌کنند.

خلاصه... چه انتظار عجیبی؟! تو بین منتظران هم آقای من چه غریبی! عجیب‌تر آن که چه آسان، نبودنت شده عادت، چه ساده بی‌خیالیم فقط برای آمدنت خدا خدا

می‌ریزد ... به جای دلش آسمانش برایت گرفته و ابری شده می‌بینی آسمان هم بی‌قرار آمدنت شده آقا جان ...

آقا جان برای خودم تسبیحی ساختم اما جنسش نه از طلاست و نه الماس ... جنسش از بلور اشک‌هایم هست آن‌ها را به نخی از جنس آهی که از دل و جانم بر

دلنویسه

دختر کوچک حضرت زهرا سلام الله علیها

سلام ای نور دو دیده‌ام... سلام ای مولای غریب و تنهایم

نمی‌دانم در این غروب جمعه پاییزی در کدامین وادی به حالت گریان نشسته‌ای و بغض آماده ترکیدن است ...

آری راست است که می‌گویند غروب جمعه عجیب دلگیر است ... آن هم غروب جمعه‌های پاییزی ... می‌دانم که به خاطر اوج غم‌های توست آقا جان.

بمیرم برایت آقا جان که خودت هم انتظار آمدنت را می‌کشی ... اما نمی‌دانم که چرا نمی‌آیی ... به گمانم که با آمدنت غربت بیشتر می‌شود که نمی‌آیی ...

آقا جان ببین پاییز هم منتظر توست ... به جای اشک‌هایش برایت برگ‌های زرد و قرمز را که با هر کدام قصه‌ها دارد،

محققان دانشکده کشاورزی به دنبال مرغ های داروسازان

اولین مجوز تولید مرغ تراخیت در سال ۲۰۱۷ نموده است. این مرغ ها در مکان های محافظت شده ای پرورش می یابند و خطر راه یابی آنان به جمعیت مرغ هایی که برای مصارف خوارکی پرورش می یابند وجود ندارد. به گفته دکتر محسن شرفی عضو هیئت علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، پژوهشی در این دانشکده به صورت مشترک با پژوهشگاه رویان در حال اجراست تا بتوانند زمینه ای برای تولید این داروهای نوترکیب در بدن مرغ را فراهم نمایند. در این پژوهش که بر روی تغییر ژنوم سلول های بنیادی مادری جنینی پرندگان صورت می گیرد، ژن مربوط به تولید داروی خاص یا پروتئین نوترکیب وارد آن می شود و بدین طریق سلولی تراخیخته تولید می گردد و از این سلول جوجه ای تولید می شود که وقتی به مرغ تبدیل می شود، تخم آن قابلیت ترشح دارو در داخل خود را دارد و بدین ترتیب در آینده شاهد تولید مرغ هایی خواهیم بود که در طول یک سال می توانند به طور متوسط ۴ کیلوگرم داروی پروتئینی نوترکیب تولید کنند.

بر آن تولید لاین های طیور تراخیخته مقاوم به بیماری از دیگر دستاوردهای مهم این فناوری می باشد که اداره ای نظارت بر دارو و غذای آمریکا و اروپا را متقاعد به صدور

هانیه صمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک بیوسیستم

شاید زمانی مرغ هایی که از کنارمان گذر می کردند، کسی باورش نمی شد که آنها نه تنها می توانند تخم مرغ و گوشت تولید کنند، بلکه می توانند با تولید و ترشح داروهای بسیار مهمی مثل فاکتور ۹ انعقاد انسانی یا انسولین در تخم مرغ به درمان بسیاری از بیماری ها بشتابند. این فناوری امیدهایی را ایجاد کرده است که حلقه ای تلاش های چندین ساله دانشمندان را در زمینه تولید دارو و پروتئین های نوترکیب انسانی را در بدن سایر موجودات به هم وصل نماید. علاوه

مورگ، خصوصاً در اندازه گیری های طولانی مدت بسیار استفاده می شوند. مانیتورینگ همودینامیک سنگ بنای مراقبت از بیماران بدحال در بخش مراقبت های ویژه می باشد. مانیتورینگ همودینامیک برای شناسایی بی ثباتی همودینامیک و علت های آن و مانیتورینگ پاسخ به درمان مورد استفاده قرار می گیرد. علیرغم پیشرفت در احیای و مراقبت های حمایتی، اختلال عملکرد پیش رونده ارگان در تعداد زیادی از بیماران مبتلا به بیماری های حاد تهدیدکننده حیات رخ می دهد. سندرم اختلال عملکرد ارگان های متعدد، نتیجه اختلال اکسیژناسیون بافتی می باشد که به ارائه ای اکسیژن ناکافی نسبت داده می شود و اغلب به وسیله صدمات عروق کوچک و افزایش نیازهای متابولیک تشدید می شود. احیای پیشرفته زودرس بیماران بدحال ممکن است اختلال اکسیژناسیون بافتی و پیشرفت نارسایی ارگان را محدود یا آن را به حالت اول برگرداند و باعث بهبود برآیندها شود. کاهش سرعت جریان خون و انسداد رگ های خونی می تواند منجر به بروز سکت های مغزی و یا لخته شدن خون در وریدهای پا شود و یا انسداد رگ ها در ناحیه ی ریه، مشکلی به نام آمبولی ریه ایجاد می کند.

ارزیابی وضعیت جریان خون جنین با فن های مبتنی بر فراصوت از دیگر مسائلی است که در سال های اخیر توجه محققین را به خود جلب کرده است. این آزمون می تواند روش جایگزینی برای روش های تهاجمی مانند آنژیوگرافی و ونوگرافی باشد. یکی از مزیت های مهم روش های مبتنی بر فراصوت، غیرتهاجمی بودن آن است و نسبت به آزمون هایی مانند ونوگرافی و آنژیوگرافی نیز سریع تر و ارزان تر می باشد. بنابراین، با برتری های غیرقابل چشم پوشی این فناوری، این گونه به نظر می رسد که در آینده ای نه چندان دور کاربردهای پزشکی دیگری با بهره گیری از امواج فراصوت ما را شگفت زده خواهد کرد.

فراصوت

موجی که شنیده نمی شود اما قدرت دیدن می دهد

مبنی بر وجود آثار بیولوژیکی بر روی بیماران و کاربران دستگاه های فراصوت با میزان تابش متعارف دریافت شده است. وجود هرگونه انسداد یا تنگ شدگی در رگ ها روی سرعت و فشار جریان خون اثر می گذارد. با اندازه گیری ویژگی های

صوت ارسالی به رگ و صوت دریافتی از آن می توان درجه ی گرفتگی را تعیین کرد. اندازه گیری سرعت خون در بافت های مختلف بدن انسان می تواند نشان دهنده صحت یا عدم صحت کارکرد اندام های مختلف باشد. به همین دلیل روش های تهاجمی و غیرتهاجمی مختلفی برای این نوع اندازه گیری بکارگرفته شده است. برای اندازه گیری سرعت در عروق ریز در سطح مورگ نیاز به روش اندازه گیری مناسبی است که باعث ایجاد اغتشاش در گردش خون نشود. اغلب روش های اندازه گیری سرعت خون تهاجمی هستند و موجب اغتشاش در جریان خون می شوند. روش های مبتنی بر فراصوت به علت ماهیت غیرتهاجمی شان برای مطالعه ی سرعت خون در عروق ریز در سطح

باینکه احتمال دارد آثار بیولوژیکی برای این روش در آینده مشخص شود، اما اطلاعات فعلی نشان دهنده ی این موضوع است که مزایای استفاده از فناوری فراصوت بسیار بیشتر از خطر احتمالی آن است.

طبق آمارهای ارائه شده در سال های اخیر بیماری های قلب و عروق علت حدود ۶۰ درصد مرگ و میر افراد می باشند. با پیشرفت علوم پزشکی در سال های اخیر، محققان توانسته اند به روش های نوینی جهت تشخیص و پیشگیری از بیماری های قلبی عروقی دست یابند. یکی از روش های جدیدی که بدین منظور ابداع گردیده استفاده از سیستم های فراصوتی جهت بررسی جریان خون و تشخیص گرفتگی های عروق می باشد.

فاطمه ماکویی

دانشجوی دکترای رشته مهندسی پزشکی دانشگاه تربیت مدرس

واژه ی فراصوت به امواج مکانیکی گفته می شود که فرکانس آن ها بالاتر از حد شنوایی انسان می باشد. در سال ۱۸۷۶ میلادی، فرانسیس گالتون برای اولین بار به وجود امواج فراصوت پی برد. در زمان جنگ جهانی اول انگلستان برای جلوگیری از غرق شدن کشتی هایش توسط زیردریایی های آلمانی، دستگاهی به نام سونار ابداع کرد که زیردریایی ها را به کمک امواج صوتی کشف می کرد. این دستگاه برای پیدا کردن مسیر کشتی ها امواج فراصوت تولید می کرد.

پس از آن کاربرد فراصوت با افزایش فرکانس در علم پزشکی، مورد توجه قرار گرفت و سال هاست که برای تشخیص پزشکی از فراصوت استفاده می شود. امروزه از فناوری فراصوت در دستگاه های سونوگرافی برای تولید امواج فراصوتی که به داخل بدن نفوذ می کنند، گرفتن صدای منعکس شده و ایجاد تصویر ساختارهای داخلی بدن استفاده می شود.

برخی علل محبوبیت این مدالیتی تصویربرداری به شرح زیر است: غیرتهاجمی بودن این روش، عدم استفاده از پرتوهای خطرناک و در نتیجه ایمنی برای پزشک و بیمار، کوچکی دستگاه های فراصوت در مقایسه با سایر دستگاه های تصویربرداری پزشکی و هزینه ی معقول به کارگیری این سیستم تصویربرداری. در مورد این روش تصویربرداری، انجمن فراصوت در پزشکی آمریکا گزارشی به این شرح ارائه کرده است: «هیچ گزارشی

سال پنجم، شماره پنجاه و سه نیمه دوم آذر ماه ۱۳۹۶ دسامبر ۲۰۱۷

د هفته نامه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و خبری دانشگاه تربیت مدرس

صاحب امتیاز: دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه تربیت مدرس
مدیرمسئول: حجت الاسلام دکتر علی فلاح رفیع
سر دبیر و دبیر تحریریه: دکتر حمید مطهری
مدیر اجرایی و ویراستار: سودابه شجاعی
محرر طرح: موسسه فرهنگی هنری کیمیای مهر معرفت

باتشکر از روابط عمومی دانشگاه

مطالب مندرج در نشریه، فقط بیانگر دیدگاه های نویسندگان است.
چشمه در چکیده سازی و ویرایش مطالب آزاد است.
استفاده از مطالب نشریه، با یاد منبع، مانعی ندارد

چشمه در گفتگویی با نگهبان خوشی برخوردار و پرنرزی دانشکده

* لطفا خودتان رو به طور کامل معرفی کنید تا مخاطبین ما بیشتر با شما آشنا شوند؟

محسن پژوم متولد سال ۱۳۴۹ اهل گیلان و بچه لاهیجان هستم. در حال حاضر دانشجوی لیسانس در رشته مدیریت فرهنگی هستم. متأهل و دو فرزند دختر و پسر دارم. ما دو تا خواهر و ۶ تا داداش بودیم که من بچه‌ی هفتم خانواده هستم. اوایل در شمال با مادرم تنها زندگی می کردم بعد از فوت ایشان برادرم پیشنهاد در تهران را داد و سال ۷۲ در شرکتی مشغول به کار شدم. بعد از سال ۷۸ رکود کاری اعلام و شرکت تعطیل شد. روزی که در خانه‌ی یکی از دوستانم از کارمندان مهمان بودم پیشنهاد کار در دانشگاه را به من داد و توسط ایشان سال ۸۳ وارد دانشگاه شدم.

* شما به عنوان یک کارمند وظیفه‌شناس، خوش برخورد و پرنرزی در دانشکده و دانشگاه شناخته می‌شوید. رمز و راز این حسن خلق شما در چیست؟ و چه چیزی باعث شد که این شغل را انتخاب کنید؟

خدا را شاکر هستم که این ویژگی در وجود من هست. بیشتر از ۸۰ درصد ذاتیه و ۲۰ درصد آن شاید تعامل دوطرفه باشد. نظر من این هست که اخلاق در همه‌ی زمینه‌ها به رفتار و کردار فرد بستگی دارد که چطور استفاده کنید آدم میتونه هم بد اخلاق باشه و هم خوش اخلاق. معتقدم آدم محیطی را که برای کار انتخاب می‌کند اگر خوش اخلاق باشد برای خودش بد نمی‌گذرد و این خوش اخلاقی باعث جذب بیشتر آدمها می‌شود و با اندیشه‌های و تفکرهای مختلف ارتباط برقرار می‌کند.

به طور ذاتی با هر کسی ارتباط برقرار می‌کنم دوست دارم طرف مقابل از من راضی باشد. اگر با بچه‌ها ارتباط برقرار کنم آنها سر حال می‌شوند و یکسری دغدغه‌هاشون از بین می‌رود و چون شب اینجا می‌مانند، کار می‌کنند و خسته می‌شوند و ضمناً نگران آینده‌شان هستند. بالاخره نصف زندگی من با اینهاست. قوانین را دوست دارم ولی در کنارش تعامل را هم قرار می‌دهم و علاقمند به این کار هستم

* یکی دو خاطره جالب طی مدتی که در این شغل و سمت هستید برای مخاطبین چشمه و دانشگاهیان تربیت مدرس تعریف می‌کنید؟

شغل ما همش خاطره است؛ روزی خانمی از دانشگاه امیرکبیر آمده بود و

اخلاق در همه‌ی زمینه‌ها به رفتار و کردار فرد بستگی دارد

* اگر مطلبی دارید یا توصیه یا انتقادی بفرمایید؟

من معتقدم اگر در دانشگاه از ریاست تا کارمندان، اساتید، دانشجویان و حراست تفکرات و اهدافمان فقط پیشبرد علمی داخل دانشگاه باشد و تعامل ایجاد شود این خیلی خوب است، ممکن است یکسری اختلاف جزئی باشد که آنها باید رفع بشوند. برای تولید علم همه‌ی ما باید فکر و تلاش داشته باشیم مانند خدماتی که باغبانی در دانشگاه انجام می‌دهد هدفش این است محیط را طوری درست کند تا مراجعه‌کننده‌ای که وارد دانشگاه می‌شود منظره‌ی زیبای دانشگاه را ببیند. من امیدوارم مسئولین دانشگاه توجه لازم را به همه داشته باشند حق و حقوق همه به نسبتی که در حد کاری خودشان هستند پرداخت شود. در هر مجموعه‌ای که اخلاق مداری باشد، آن مجموعه رو به پیشرفت خواهد بود. هدفم این بود تا با ادامه تحصیل وارد دانشگاه بشوم چون جو و محیط علمی دانشگاه در آینده زندگی فرزندانم تاثیر دارد. وقتی آنها ببینند که پدرشان در سن ۴۷ سالگی ادامه تحصیل می‌دهد برای درس خواندن تشویق می‌شوند. یکی از دلایل پیشرفت همسرم بوده که مشوق اصلی من در درس خواندن هست و همیشه قدردان زحمات ایشان هستم.

و همچنین تشکر می‌کنم از نشریه چشمه که از بازتاب خوبی در دانشگاه برخوردار است. به شما تبریک می‌گویم که حرکات خوب و مثبتی داشتید و امید است ادامه داشته باشد.

را با استرس بررسی کنیم تا آبی باز نمانده و یا برق جایی اتصال نکرده باشد. با یک خستگی خاصی می‌روم خانه ولی من این خستگی را در زندگی انتقال نمی‌دهم. کار را جدا از زندگی می‌دانم هر کدام سر جای خودش هست و بالعکس در سرکار باید سر حال باشم و مشکلاتم را فراموش کنم.

* برخورد دانشجویان با شما چطور است؟

خیلی خوب است؛ با دانشجویانی که در ارتباط هستم اغلب با من تعاملی کار می‌کنند قوانین را به آنها می‌گویم اگر دانشجویی بیاید و از قوانین آگاه نباشد البته ۸۰ درصد آگاه هستند، با خوشرویی به دانشجویان می‌گویم که براساس این قوانین می‌توانید این کار را انجام بدهید یا انجام ندهید. گاهی اوقات می‌بینم دانشجو از راه دور آمده و کار مهمی دارد با توجه به شرایط محیطی که کار دارد راهنمایی‌شان می‌کنم سعی دارم دست خالی برنگردند. در دانشکده‌های دیگر هم همینطور است که دانشجویان می‌گویند ما با شما خیلی راحت هستیم، به حرف‌های من گوش می‌دهند مثلاً گاهی اوقات وضعیت ظاهری‌شان مناسب نبوده و گفتم اگر اینطور باشد من نمی‌توانم در این دانشکده باشم و می‌گفتند ظاهرمان را فقط به خاطر اینکه شما اینجا باشید و ناراحت نشوید عوض می‌کنیم. این همان تعاملی هست که طوری انتقال می‌دادم نه آنها ناراحت بشوند و نه قوانین مخدوش شود. در علوم پایه که ۷ الی ۸ سال هستم دانشجویهای خیلی خوبی داریم در کل من از بچه‌های دانشکده‌ی علوم پایه و زیستی و ریاضی راضی هستم فکر کنم آنها هم شاید از من راضی باشند.

آدرس آموزش کل را از من خواست که با راهنمایی‌های من به آموزش مراجعه کرد بعد از اینکه کارش را انجام داد از من تشکر کرد و گفت: این اولین باری هست که جایی می‌روم کسی در حراست اینطوری مرا راهنمایی می‌کند و من خیلی خوشحال شدم و هرگز یادم نمی‌رود.

روزی یکی از دوستان من که از همین دانشجویهای علوم پایه بود آمد و گفت این هفته دفاع دارم شما چه روزی هستید؟ می‌خواهم بدانم روز دفاع من شما هستید تا استرسی نداشته باشم. خاطره‌ی بدی از بچه‌ها ندارم فقط مرگ دو تا از دانشجویان خوب که من آنها را می‌شناختم که یکی در آزمایشگاه بود و دیگری انگاری سخته کرده بود بالاخره هردو دانشجو را می‌شناختم و این در ذهن من مانده و خیلی حادثه‌ی بدی بود ولی در کل دانشکده مثبت بوده و من از دانشگاه راضی هستم.

* سختی‌های کارتان چیست و آیا تاکنون چیزی بوده که شما را خیلی اذیت کرده باشد؟

سختی‌های زیاد دارد؛ نمونه‌اش این است خواب و غذايمان سر تایم نیست مثلاً ظهرها به دلیل کمبود نیرو، گاهی اوقات نیروی جایگزین وقت مشخصی نمی‌آید و یا اینکه کاری همان تایم پیش می‌آید و زمان نهار خوردن ما جابه جا می‌شود، خوابان هم گاهی اوقات در دانشکده همینطور است مثلاً دانشجویی که شب می‌خواهد بیرون برود مجبورم شب از خواب بیدار بشوم و دیگر خوابم نمی‌برد. باید حواسمان به داخل دانشکده در شب‌ها و علی‌الخصوص ایام تعطیلی دانشگاه باشد. اگر سر و صدایی بیاید باید تمام دانشکده